

בלב מורתח ובנפש דם שותתת
איחל לחסד "ונסלח"
מוך, אשר שירי אגיש הלום
זבוא שעריך, כי פנה יום.

מכאן ואילך נתון הספר בכעין גרס-מדרגות רחב, שהמשורר עולה בו מעלה אחר מעלה. "יפעה טהורה" מכיל כמה משירי האה-בה העמוקים והמרגשים בשירתנו. "הכוס המלאה לא הגשתי אל פי" (עמ' עו) הוא משפט המפתח לשירת אהבתו של ש. שלום. המשורר מבקש את היפעה הטהורה, אשר אליה לא תגיע לעולם "זירמת אנוש ואבר רעבונו" (עמ' עה) ובסימן יפעה שאין היד משגת אותה עומדים כל שירי החלק הזה, הפעם לא כקינת-אבדן אלא כהשלמת ויתור נאצלת, ויתירה מזו: כתשוקת חיפוש ניצחית. מכאן ואילך גובר והולך האור. "במזל יהי" כבר יש לא רק ביקוש נצחי אלא תחושת מעשה והישג וממש. ב"השיר אל הטוב" ישנה התעוררות של אמונה, של "שיר אש מאביר כנפיים". אל המשורר העברי אומר ש. שלום: "לא להסס, לא להתחשש / לשיר בבית עולה באש" (עמ' ק) ובסידרת שירים של "ארס פואטיקה" חוגגת אופטימיות יוצרת, חיובית. יש "פלא השיר" כנס מן הבלימה, ויש משאלה אחת: "שירי, נפשי, דומיה אין מלים" (עמ' קג) ויש קריאה לגבורת יופי: "היעזב, / היחרב, / הירקע — // וברא!" (עמ' קד). ויש התמקדות בעמוק מכל עמוק בנפש האדם, בעדות הקיום, באישור הקיום — ואף לכך נועד השיר — "אצול נא לי עדות כי היה הייתי". (עמ' קה). "הכל העמיק / ככל שיכאב", אומר המשורר אחר כך, ומי שפתח ספרו בתאוות-קץ מגיע כאן לחיוב החיים, "ואני אינני חפץ להיחפו / עד אם לא חזיתי עד תומו את הנס". (עמ' קו) — עד הלב הנשרף בהיכתב המלה האחת.

"שירי כוכבים" מעניק למתח הפנימי שבין היאוש והתקווה והבריאה — את המימד האוניברסאלי שלו. מבחינה שקוראים "טימאטית" הרי אלה שירים שיש בהם התייחסות לגרמי שמיים ולמושגים קוסמיים, אבל העומק העל-אנושי, הייתי אומר ה"מיטא-אנושי", מושג על ידי ההתרוממות במעלה אחת נוספת, במעלה שמעבר לביטוי. "לעשות את הטוב / שלא ייאמר ולא יכתב". (עמ' קכב) — במעלה זו מגיע המשורר אל הטוב המוחלט, שלא רק לגמול איננו זקוק, ולא רק לעדות אינו מצפה, אלא גם לתואר ולהגדרה אין לו זיקה. אותו קיום כשהוא לעצמו שהוא כבר בספירת האלוהות.

חלקו האחרון של הספר — "החג הגדול" — הוא באופן הטבעי ביותר זר של הימננות. בתוך תודעה של סוף ושל קץ, לאחר כל כבשני היסורים והאכזבות — ניצב המשורר גא, אדם זקוף קומה: "עוד נכון לי חג גדול בארץ".

כל אחד מן השירים כאן הוא הימנון, הימנון למנצחים האמי-תיים — לבעל הזכות, למי שהשם הקדוש בפיו, לזה שנשא בכפו "כוס צימאון / לקידוש עליון, / וטיפה לא שפכתי ארצה / עד יומי האחרון". (עמ' קלא) לזה שחייו "ידעו לגבוה באלף פליאות ושגב". (עמ' קלב), לזה אשר "בראש האשמורה אני קם עם הרוח / לקדש היום אחרי" (עמ' קלג), כל הרבים שהם אחד, והאחד הזה יודע: "ומלאכים עולים ויורדים וקושרים לראשי כתרם / לחג הגדול לי נכון עוד ולמענו חיי נוצרים". (עמ' קמ).

ההימננות הללו לא רק מסעירים את הנפש ומביאים את הקור-רא לידי התרגשות — אלא מעוררים הם אמון, נאמן לעצמו, ליש-רות-דיבורו, למסע הארוך של חייו, מסכם המשורר את כל אלפי השירים שכתב בחצי תריסר מלים:

"שריתי עם רוח נשברה וגברתי,

"מעריב")

שריתי".